

แบบบันทึกการฉีดยา LMWH โรงพยาบาลสงขลานครินทร์

ติด label

คำแนะนำ

- ตำแหน่งที่ฉีดให้เริ่มจากหมายเลข 1 หากมีข้อจำกัด เช่น มีรอยแผลเป็น มีเส้นเลือดขอดก่อน ให้เลื่อนตำแหน่งถัดไปที่หมายเลข 2 หรือ 3 แล้วแต่กรณี
- การสังเกตรอยง้ำเลือด ให้สังเกตรอยฉีดยาเข็มก่อนหน้าด้วย โดยติดตามหลังฉีด 24 ชม. และ 48 ชม. คือ เมื่อไปฉีดยาตำแหน่งหมายเลข 3 ให้สังเกตง้ำเลือด ที่ตำแหน่งหมายเลข 1 (=24 ชม. หลังฉีด) หรือ ฉีดยาตำแหน่งหมายเลข 5 ให้สังเกตง้ำเลือดที่ตำแหน่งหมายเลข 1 (=48 ชม. หลังฉีด) และ หมายเลข 2 ด้วย (=24 ชม. หลังฉีด) เป็นต้น

วันที่.....เวลา.....น. ผู้ฉีด..... **1**
 หลังฉีด 24 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....
 หลังฉีด 48 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....

วันที่.....เวลา.....น. ผู้ฉีด..... **5**
 หลังฉีด 24 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....
 หลังฉีด 48 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....

วันที่.....เวลา.....น. ผู้ฉีด..... **12**
 หลังฉีด 24 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....
 หลังฉีด 48 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....

วันที่.....เวลา.....น. ผู้ฉีด..... **9**
 หลังฉีด 24 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....
 หลังฉีด 48 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....

วันที่.....เวลา.....น. ผู้ฉีด..... **8**
 หลังฉีด 24 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....
 หลังฉีด 48 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....



วันที่.....เวลา.....น. ผู้ฉีด..... **3**
 หลังฉีด 24 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....
 หลังฉีด 48 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....

วันที่.....เวลา.....น. ผู้ฉีด..... **7**
 หลังฉีด 24 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....
 หลังฉีด 48 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....

วันที่.....เวลา.....น. ผู้ฉีด..... **4**
 หลังฉีด 24 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....
 หลังฉีด 48 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....

วันที่.....เวลา.....น. ผู้ฉีด..... **11**
 หลังฉีด 24 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....
 หลังฉีด 48 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....

วันที่.....เวลา.....น. ผู้ฉีด..... **10**
 หลังฉีด 24 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....
 หลังฉีด 48 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....

วันที่.....เวลา.....น. ผู้ฉีด..... **2**
 หลังฉีด 24 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....
 หลังฉีด 48 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....

วันที่.....เวลา.....น. ผู้ฉีด..... **6**
 หลังฉีด 24 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....
 หลังฉีด 48 ชม.เกิดง้ำเลือดขนาด.....มม./ขอบบูน.มี/ไม่มี ผู้บันทึก.....

บททวนเทคนิคการฉีดยา Low molecular weight heparin; LMWH

ตามหลักฐานทางวิชาการ

คำแนะนำ

จากความหลากหลายของเทคนิคการฉีดยา Low molecular weight heparin; LMWH ซึ่งทำให้ผู้ป่วยมีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดก้อนเลือด จำเลือด ทำให้เกิดการทบทวนเทคนิคการฉีดยา LMWH ขึ้น และได้นำลงสู่การปฏิบัติได้ผลเป็นที่น่าพอใจเป็นอย่างมาก สรุปสาระที่สำคัญของการเทคนิคการฉีดยาดังนี้

1. ตำแหน่งที่ฉีดรอบสะดือ ห่างจากสะดือออกไป 5 เซนติเมตร แนวการฉีดให้ฉีดในทิศตรงกันข้าม เรียงลำดับจากหมายเลข 1 ไปจนถึงหมายเลข 12 กรณีที่มีรอยแผลเป็น รอยจำเลือดเดิมให้ขยับตำแหน่งเรียงไปตามลำดับหมายเลข เพื่อความสะดวกต่อการฉีดยา จึงได้จัดทำวงกลมวัดแนวฉีดยาขึ้น

2. วงกลมวัดแนวฉีดยา ให้วางศูนย์กลางที่ตำแหน่งสะดือ หมายเลข 1 วางแนวเดียวกับศีรษะ ให้ทำสัญลักษณ์ที่ได้หมายเลข ซึ่งเจาะรูไว้ (ห่างจากสะดือออกไป 5 เซนติเมตร) เป็นตำแหน่งที่ปักเข็มฉีดยา ไม่ควรใช้ของแหลม หรือปากกาฟิวเจอร์บอร์ดทำสัญลักษณ์ เนื่องจากของแหลมอาจทำให้เกิดแผล ส่วนปากกาฟิวเจอร์บอร์ดอาจทำให้สังเกตก้อนเลือดได้ยากขึ้น

3. เทคนิคการฉีดยา

3.1 หลังจากทำความสะอาดผิวหนัง เพื่อเตรียมฉีดยาเข้าชั้น subcutaneous

3.2 ใช้มือข้างที่ไม่ถนัดยกผิวหนังของผู้ป่วยขึ้น ใช้มือข้างที่ถนัดปักเข็มฉีดยาในตำแหน่ง 90 องศา กรณีผู้ป่วยผอมให้ปัก 45 องศาได้ (กรณีระบุในแบบบันทึกด้วยหากปัก 45 องศา)

3.3 ค่อยๆ ดันยา ใช้เวลานาน 30 วินาที เมื่อยาหมดให้รออีก 10 วินาที ดันฟองอากาศที่ค้างในกระบอกฉีดยาให้ดัง แ็กก แล้วจึงถอนเข็มออก จึงปล่อยมือข้างที่ยกผิวหนังผู้ป่วยได้

3.4 ใช้สำลีกบบริเวณที่ฉีดยาจนกว่าเลือดจะหยุด กดอย่างเดียวย้ำห้ามคลึง

4. การสังเกตจำเลือด ก่อนเลือด ให้สังเกตหลังฉีดยา 24 ชั่วโมง และ 48 ชั่วโมง หากเกิดจำเลือดเกิน 1 เซนติเมตร ต้องรายงานแพทย์ ทั้งนี้คำจำกัดความของจำเลือดก่อนเลือดเป็นดังนี้ 1) Petechiae (spot) : จุดเลือดออกใต้ผิวหนังเส้นผ่าศูนย์กลาง < 2 มม.

2) Purpura : เลือดออกใต้ผิวหนังไม่มีขอบนูน เส้นผ่าศูนย์กลาง 2-10 มม. 3) Echymosis : เลือดออกใต้ผิวหนังไม่มีขอบนูน เส้นผ่าศูนย์กลาง > 10 มม. 4) Bruise : รอยจำเลือดสีเขียวม่วงคล้ำได้ขอบนูน ≤10 มม. 5) hematoma: รอยจำเลือดสีเขียวม่วงคล้ำได้ขอบนูน >10 มม.

ทั้งนี้ภาวะแทรกซ้อนจากการฉีดยา LMWH คือ Bruise และ hematoma

5. ข้อควรระวังและต้องตระหนักเป็นสำคัญ คือ 1) ห้ามประคบเย็น เพราะมีผลต่อการดูดซึมยา 2) ยกผิวหนังของผู้ป่วยตลอดเวลา จนกว่าจะถอนเข็มฉีดยาออกเนื่องจากอาจทำให้ยารั่วไหล หรือมีโอกาสยาเข้าไปในชั้นกล้ามเนื้อได้ 3) ห้ามดูดเลือดเข้ามาในกระบอกฉีดยา และ 4) หากต้องการฉีดยาในขนาดที่น้อยกว่าขนาดในกระบอกฉีดยา ให้ไล่อากาศ โดยคว่ำกระบอกฉีดยาลงสังเกตให้ฟองอากาศลอยกลับไปอยู่ปลายกระบอกฉีดยาสุด แล้วไล่เฉพาะยาทิ้ง

6. คู่มือการฉีดยาฉบับเต็มอยู่ระหว่างการจัดทำ

เอกสารอ้างอิง

1. ทศมา เหลืองศุภกุลย์ และ กรรณิการ์ ฤทธิทอง.(2552). ผลการใช้ Ice Pack ร่วมกับเทคนิคการฉีดยาแบบ Air Lock เพื่อป้องกันภาวะเลือดออกใต้ผิวหนังและลดความเจ็บปวด ในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดหัวใจที่ได้รับการฉีดยา Low Molecular Weight Heparin. (2552). งานหอผู้ป่วยหนักอายุรกรรมและหอผู้ป่วยหนักโรคหัวใจ โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์.
2. เสาวรีย์ เนาวพานิช. (2552). ผลของความเย็นต่อการเกิดรอยจำเลือด หรือก้อนเลือด และความเจ็บปวดในผู้ป่วยที่ฉีด Heparin ใต้ผิวหนัง.ศิริราชพยาบาล.
3. Kuzu N, Ucar. (2001). The effect of cold on the occurrence of bruising, haematoma and pain at the injection site in subcutaneous low molecular weight heparin. International journal of nursing studies.38, 51-9.
4. Zaybak A, Khorshid L. (2008). A study on the effect of the duration of subcutaneous heparin injection on bruising and pain. Journal of clinical nursing 17, 378-85.
5. Rushing J. 2008. administering an enoxaparin injection. Retrived from: www.nursing 2008.com